

Specialismen van de afdeling oogheelkunde

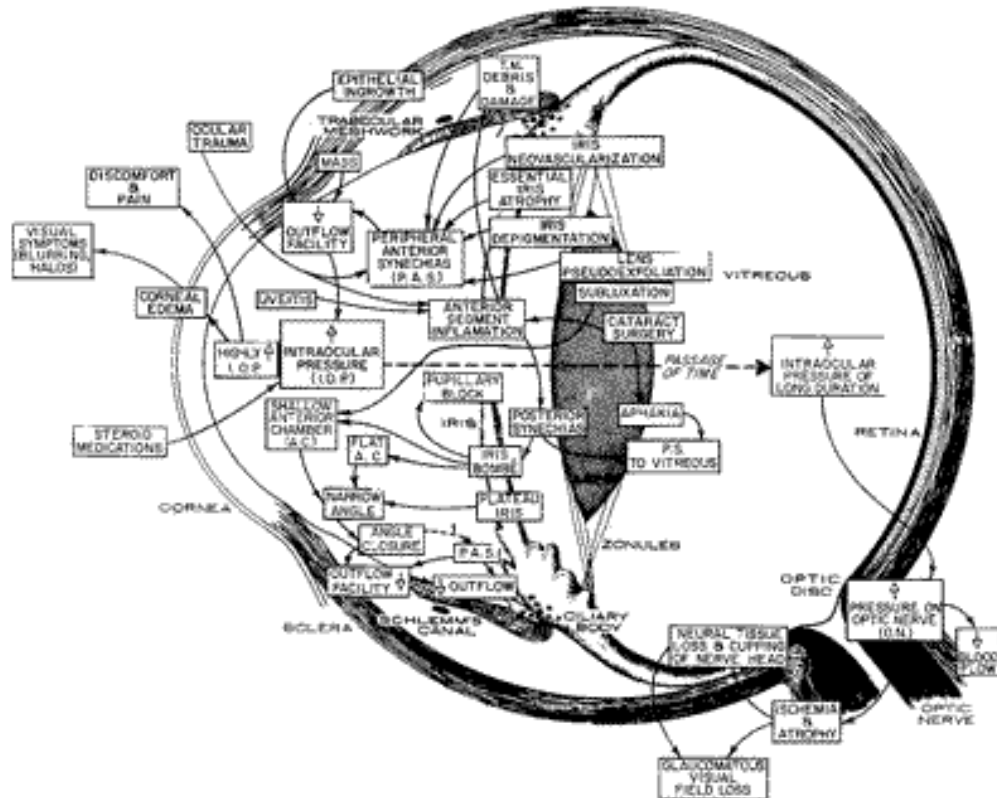
Inhoud:

Staar.....	2
Netvlies.....	2
Diabetes en het oog	3
Glaucoom	6
Low Vision	6

http://www.oogartsen.nl/oogartsen/diabetes_mellitus_oog_suikerziekte/patientenfolder_suikerziekte/

http://www.michielvandamme.be/BronnenDiabeteSpecialist/Jaargang08_2009/DiabeteSpecialist0903n30i.pdf

Specialismen van de afdeling oogheelkunde

Vrijwel alle subspecialismen zijn vertegenwoordigd op de afdeling oogheelkunde van het VU medisch centrum.

Via de inhoudsopgave hierboven krijgt u een korte omschrijving van het subspecialisme en de namen van de oogartsen die hierin zijn gespecialiseerd.

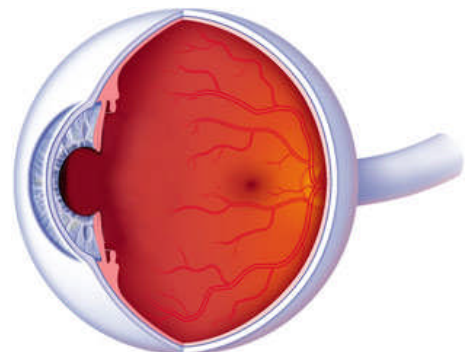
Staar

De meest voorkomende oorzaak van slechter zien op oudere leeftijd is vertroebeling van de ooglenzen. Wanneer de troebele lens operatief wordt vervangen door een kunstlensje is het gezichtsvermogen doorgaans weer volledig hersteld.

Netvlies

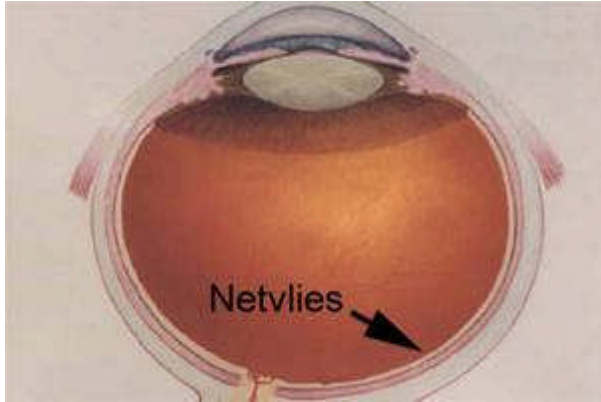
Het netvlies of de retina is de lichtgevoelige binnenkant van het oog waarop het beeld wordt geprojecteerd. Aandoeningen van het netvlies kunnen onder meer worden veroorzaakt door diabetes, doorbloedingsstoornissen, ontsteking en erfelijke afwijkingen.

Diabetes en het oog

Inleiding

Ten gevolge van diabetes mellitus kunnen er beschadigingen optreden binnen in het oog. Er kunnen afwijkingen ontstaan aan het netvlies (diabetische retinopathie), aan de lens (cataract), aan de oogdruk (glaucoom), aan de brilsterkte, en aan de oogspieren (strabismus).

Het oog. Bij diabetische retinopathie is de tere lichtgevoelige laag van het netvlies (retina) aangedaan.

Diabetische retinopathie

Diabetische retinopathie is de naam voor de beschadiging van het netvlies door diabetes. Deze afwijkingen kunnen er al zijn voordat de gezichtsscherpte zelf wordt aangetast. Wanneer deze afwijkingen niet tijdig zijn onderkend en indien nodig behandeld kan slechtziendheid of blindheid het gevolg zijn.

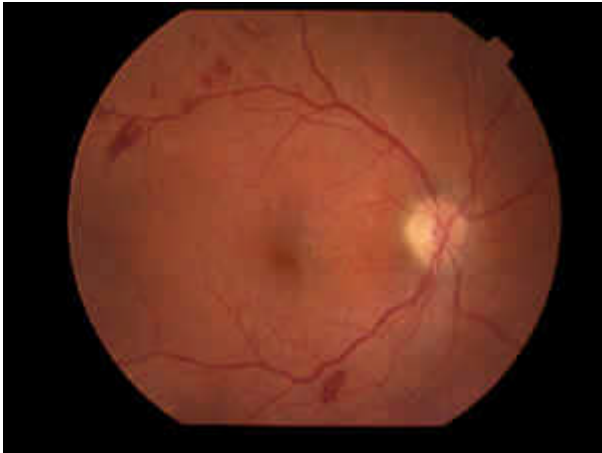
Diabetische retinopathie is een complicatie van diabetes mellitus waarbij er veranderingen optreden in de bloedvaten van het netvlies. Deze veranderingen kunnen zich voordoen in twee vormen.

Bij de eerste vorm, exsudatieve retinopathie, ontstaat lekkage van vocht en vetten uit de bloedvaten. De vetten blijven in het netvlies achter als kleine witte vlekjes, exsudaten. Het vocht beschadigt het netvlies, waardoor de gezichtscherpte blijvend kan verslechteren, met name indien dit niet tijdig is ontdekt.

De kleine witte vlekjes links van het midden zijn exsudaten, vandaar de naam exsudatieve retinopathie.

Bij de andere vorm ontstaat door veranderingen in de bloedvaten, zuurstoftekort in het netvlies. Hierdoor kan bloedvatnieuwvorming optreden, en deze vorm heet daarom proliferatieve retinopathie. De nieuwe bloedvaten zijn erg broos en er kunnen dan gemakkelijk bloedingen in het glasvocht binnen in het oog veroorzaken.

De rode streperige vlekken zijn (kleine) bloedingen in het netvlies.

Controle (screening)

Het risico op diabetische retinopathie neemt toe met de tijd dat de diabetes mellitus bestaat. Omdat de diabetes mellitus al aanwezig kan zijn voordat deze werd vastgesteld, en omdat diabetische retinopathie pas in een laat stadium klachten geeft, en er intussen al ernstige vaatnieuwvorming of lekkage kan zijn, is het verstandig voor iedereen met diabetes mellitus regelmatig een oogonderzoek te ondergaan. Indien er geen tekenen van netvliesafwijkingen zijn en er geen andere risicofactoren zijn zoals hoge bloeddruk, hoog cholesterolgehalte in het bloed, roken, zwangerschap of overgewicht, kan het oogonderzoek om de twee jaar gebeuren, in alle andere gevallen is jaarlijks onderzoek geadviseerd.

Oogonderzoek

Oogonderzoek is mogelijk door foto's te maken van het netvlies of door oogspiegelen door een deskundige. Voor het onderzoek worden de pupillen vaak verwijd met druppels, waardoor het zien tijdelijk (enkele uren) wazig kan zijn. Indien er afwijkingen ten gevolge van diabetes worden gevonden, wordt men meestal doorverwezen naar een oogarts. De oogarts maakt soms nog aanvullende foto's maken met contrastvloeistof. Dit laatste heet fluoresceentieangiografie.

Fluoresceentieangiografie

Op het beeldscherm de bloedvaten in het netvlies.

Hierbij wordt een kleurstof in de arm gespoten, die soms wat misselijkheid geeft. Met behulp van dit onderzoek kan de oogarts de mate en de ernst van de afwijking beter beoordelen. Op basis van het onderzoek kan de oogarts vervolgens besluiten of behandeling nodig is.

Behandeling

Wanneer er afwijkingen in het netvlies worden vastgesteld, kan een laserbehandeling vaak een verder achteruitgaan van het gezichtsvermogen stoppen of vertragen.

Laserbehandeling

Bij een laserbehandeling worden lichtstralen gebruikt. Behandeling van exsudatieve diabetische retinopathie houdt in dat de lekkende bloedvaten en het pompende deel van het centrale deel van het netvlies verwarmd wordt. De bedoeling van deze behandeling is dat de bloedvaten hierna minder lekken en het vocht beter weggepompt wordt. Bij behandeling van proliferatieve diabetische retinopathie wordt vrijwel het gehele netvlies met laserstralen behandeld. De bedoeling van deze behandeling is om een deel van het netvlies te verwijderen, zodat er voor het overgebleven deel meer zuurstof beschikbaar is. Deze behandeling is uitgebreider, zal vaak in meerdere keren plaatsvinden en kan pijnlijk zijn. De voorbereiding op de laserbehandeling bestaat uit oogdruppels om de pupil te verwijden en druppels om het oog te verdoven. Indien het gaat om een uitgebreide behandeling, kan ook een injectie bij het oog gegeven worden voor een plaatselijke verdoving. Na afloop krijgt men meestal voor een dag een zalfverband op.

Tijdens de laserbehandeling wordt een speciale contactlens gebruikt om het netvlies goed te behandelen.

Andere behandelingen

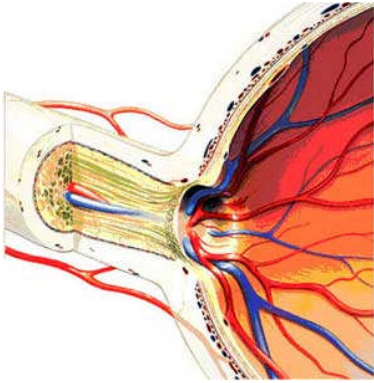
Als er een bloeding in de glasvochtruimte ontstaat kan soms een behandeling met bevriezing (cryotherapie) helpen om de aangetaste netvliesgedeelten te behandelen. Als de bloeding hiermee niet voldoende opheldert, kan een vitrectomie worden uitgevoerd. Dit is een operatie, waarbij het glasvocht (gedeeltelijk) wordt verwijderd. Tijdens de operatie kan het netvlies met laserstralen worden behandeld.

Conclusie

Helaas geeft diabetes mellitus nogal eens oogproblemen. Door de steeds betere onderzoeks- en behandelingstechnieken is het tegenwoordig vaak mogelijk de retinopathie tot staan te brengen. In veel gevallen is het daardoor mogelijk blindheid te voorkomen. Het is daarom belangrijk dat mensen met diabetes mellitus hun ogen regelmatig laten controleren op diabetische retinopathie.

Opgesteld volgens de richtlijnen van het Landelijk Platform Oogzorg (LPO).

Voor meer informatie over diabetische retinopathie en diabetes in het algemeen kunt kijken op de site van de [Diabetes Vereniging Nederland](#) en [Diabeteshulp](#).

Glaucom

Glaucom is de verzamelnaam voor aandoeningen die door een verstoorde verhouding tussen oogdruk en doorbloeding schade aan de oogzenuw en zenuwvezels van het netvlies veroorzaken. Als gevolg daarvan ontstaat uitval van het gezichtsveld.

Low Vision

De afdeling Low Vision houdt zich bezig met onderzoek naar de gevolgen van slechtziendheid en het ontwikkelen en leveren van hulpmiddelen voor slechtzienden.

Zie ook even op <http://home.visio.org/>

